

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 28. — ŠTĚV. 28.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 2, 1923. — PETEK, 2. FEbruarja, 1923.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ANGLEŽI SO JEZNI NA POINCAREJA

Francozi so dali Kemalu svoja zagotovila tajno. — V Londonu prevladuje naziranje, da so ta zagotovila unicila mirovno pogodbo v Lausunu. — Takozvani višji krogi so tako ogorčeni. — Francozi ne bodo podpirali Angležev v zahtevah glede Mosula.

London, Anglija, 1. februarja. — V oficijenih krogih so vprizorili vse mogoče napore, da potlačijo diplomatični skandal, katerega je povzročila brzjavka francoskega ministrskega predsednika Poincareja na generala Peleja, francoskega visokega komisarja v Carigradu.

Ta brzjavka je dala generalu navodilo, naj informira kemalistično vlado, da je Francija sklenila preprečiti razvor s Turčijo in da ne smatra lausanske mirovne pogodbe, katero je predložil angleški minister za zunanje zadeve, lord Curzon, za zaključeno. Francija je dala izraza svoji pripravljenosti, da nadaljuje s pogajanjem v slučaju, da bi Turki ne podpisali pogodbe.

Tukaj, v Parizu in Lausanni je izšlo danes izvanredno veliko število napačnih poročil glede tega dogodka. Dejstva so naslednja:

— Poicare je poslal svojo brzjavko, katero smatrajo v tukajšnjih visokih krogih za hodrenje Turkov, da se upro Angliji, ne da bi obvestil o tem lord Curzonu v Lausanni ali angleško vlado v Londonu.

Policijelno obvestilo, izdano v Parizu, da so bile istočasno obveščene o tem tudi vse zavezniške vlade, ni resnično. Zunanji urad ni še dobil do danes zvečer besedila dotične brzjavke, ki pa je dobro znana v drugih londonskih krogih. Italijansko poslanstvo je izjavilo danes zvečer, da ni imela Italija nobenega stika s francoskim akcijom in da ne ve rimska vlada ničesar oficijskega o njem.

Poincare je brzjavil danes semkaj, da je presenečen sprico angleškega prisotenja in ogorčenja, ker je baje že v soboto poveda lordom Crewe, angleškemu poslaniku v Parizu, kaj da namejava storiči. Francoski viri pravijo, da je bil angleški poslanik najbrž prepričan glede te sporočitve na svojo vlado.

Oficijelna poročila in celo privatna, naslovljena na liste, povedajo, da je škoda storjena in da tem boljše, čim manj se govorii sedaj o tem. V višjih krogih pa je ogorčenje zelo veliko. Ta akcija Francozov je baje najhujši vzgled slabe vere in zavratnosti tistih sklenitve premirja in da je

MEHIŠKO VOJAŠTVO JE USTRELILO 5 STRAJKARJEV.

Mexico City, Mehika, 1. februarja. Ko so hoteli strajkarji ustaviti voz pocestne železnice, katerega so vozili skebi, je stopilo vojaštvu v akcijo, ter oddalo dve salvi.

Pet delaveev je bilo na mestu mrtvih, več pa ranjenih. Petintrideset unijskih delaveev je bilo aretiranih.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMILJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se niso naločile:

Jugoslavija:

Zaspoljila na srednje pošte in izplačila "Kr. poštni čekovni urad in Jadranška banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu all drugod, kjer je paš sa hitre izplačilo najugodenje.

100 Din.	\$ 1.15	K 400
200 Din.	\$ 2.10	K 800
500 Din.	\$ 4.95	K 2,000
1000 Din.	\$ 9.80	K 4,000
2000 Din.	\$ 19.40	K 8,000
5000 Din.	\$ 48.00	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspoljila na srednje pošte in izplačila "Jadranška banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.90	
100 lir	\$ 5.50	
300 lir	\$ 15.60	
500 lir	\$ 25.50	
1000 lir	\$ 50.00	

Na podlagi, ki presegajo znesek dvajsetih tisoč mil po dvatisočih hr dovoljajo po možnosti do posameznih poslopov.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskrbovano: iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po cenil onega dne, ko nam doma poslani denar v roki.

Glede izplačil v ameriških dolarijih glejte poselben oglas v tem članku.

Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

25 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zasedeno poslopje Jadranške Banke.

TUDI NEMCI SO PRIPRAVLJENI.

Kar je vsakdo pričakoval, se je tudi zgodilo. Nemci ne bodo mirno prenačati francoskega nasilja, ampak jim bo s časoma tudi zavrel kri, če bo francosko zatiranje raso v takem razmerju kot je doseštaj. Za mejo ruhrske ozemlja imajo 25,000 svojih vojakov, ki so pripravljeni za vsak slučaj. V slučaju potrebe bi jim prišli seveda še drugi iz notranjosti Nemčije na pomoč. Mogoče je pa tudi, da se bo Rus oglast.

ANGLEŽI SO PRIČELI S PRODIRANJEM PROTIV MOSULU.

Dublin, Irsko, 31. januarja. Dom Sir Horace Plunketta v Foxrock, je bil popolnoma uničen danes zjutraj vsled požara. Neka polpa oboroženih mož je navalila včeraj na hišo ter pognala v zrak sprednji del hiše, nakar se je odstranila.

Kmalu potem, ko je postalno znano uničenje doma Sir Plunketta, je prišlo poročilo, da je bila uničena postaja obrežne straže pri Balbriggan in da so se napadale pri tem posluževali kopnini. Strašna eksplozija je stresla hišo v bližini in ljudi so preplašeni prihiteli na cesto.

HOWATT ZOPET V JEČI.

Pittsburg, Kans., 31. jan. Aleksander Howatt, prejšnji predsednik premogarske unije v Kansusu, se je včeraj protovoljno izročil šerifu Helmanu v Cherokee okrajni jetnišnici v Columbusu, da odredi preostalih dva in petdeset dni zaporne kazni, na katerih je bil obsojen ker je kršil postavo glede industrijalnega razsodiska v Kansusu.

Lahko jih poveste, da sem se takoj že precej privadol. — je rekel. — Kakor hitro bom prost, se bo boj za pravico zopet pričel.

POLOGAČ V JEČI.

Washington, D. C., 27. jan. — Značilno izboljšanje v ekonomskem položaju Avstrije je razvidno iz števil, katere je objavil danes trgovinski departement.

V tretji četrtni leta 1922 je znašala vrednost izvoza naprav vrednosti uvoza \$58,000,000 napram \$76,000,000 v primeri z razmerjem \$98,000,000 napram 159 milijonov dolarjev v prvih šestih mesecih leta. Vrednost eksporta obstoji v glavnem iz lesa, magnezita in industrijskih izdelkov.

DVAJSET LET STARA JE BILA ŽE PETKRAT POROCENA.

St. Louis, Mo., 1. februarja. — Mrs. Elisabeth Curtiss je danes prišla na arhetila mestnega klerka, kateri je prišla po poročni list. Izjavila je, da je bila že štirikrat poročena in da se hoče sedaj petič poročiti. Stara je dvajset let.

PORENSKA NAJ BI BILA SAMOSTOJNA

POLOŽAJ NA IRSKEM VEDNO BOLJ SLAB

Irski republikanci so odvedli senatorja. — Represalije nad jetniki, če ne bo vrjen v 48 urah.

Dublin, Irsko, 31. januarja. — Senator Bagwell, glavni upravitelj Great Northern železnice, je bil odveden v pretekli noči iz svoje doma v bližini Dublina. — objavil, da bodo izvedene represalije nad tovariši in pristaši odvajalev, ki se nahajajo sedaj v ječi, če ne bo senator izpuščen ne poškodovan v tekcu 48 ur, a do sedaj ni bilo mogoče najti Bagwella še nikjer.

Tekom dneva je bilo vojaštvovo zelo zaposleno, kajti vlada se smatra za prav posebno odgovorno za Bagwella, ki je bil prej unionist, radi česar so republikanci prav posebno jezni nanj. Njegov družinski dom je bil pred kratkim požgan.

Vojnači so glasi v poročilu.

Separatistično gibanje v Porenški se vrši že izza sklenitve premirja ter zasedenja Porenške od strani zaveznikov. Treba je priznati, da nima gibanje preveč pristašev, čeprav je na drugi strani tudi res, da je med prebivalstvom veliko število takih, katerih kujejo načrte za proklamiranje porenske republike, ki naj bi se izvršilo že danes.

Nameravani načrt naj bi bil izveden s pomočjo francoskih in belgijskih čet, ki bodo takoj proglašile vojne stanje, se polastile vse prometne čete ter izgnale.

Separatistično gibanje v Porenški se vrši že izza sklenitve premirja ter zasedenja Porenške od strani zaveznikov. Treba je priznati, da nima gibanje preveč pristašev, čeprav je na drugi strani tudi res, da je med prebivalstvom veliko število takih, katerih kujejo načrte za proklamiranje porenske republike, ki naj bi se izvršilo že danes.

Tekom dneva je bilo vojaštvovo zelo zaposleno, kajti vlada se smatra za prav posebno odgovorno za Bagwella, ki je bil prej unionist, radi česar so republikanci prav posebno jezni nanj. Njegov družinski dom je bil pred kratkim požgan.

Vojnači so glasi v poročilu.

Porenčani se precej razlikujejo od Prusov ter so si hili že dostrukturirani v laseh. Bismarcku pa se je posrečilo tesno spojiti Porenško s Prusijo ter ustvariti domoljubnega duha, katerega prej ni bilo opaziti. Vsled tega je tudi malo vjetreno, da bi bile naknadno separativistične posredovanje, naprimer ono Združenih držav, tudi kot stote stvari sedaj, je odvrali Cuno, da bi bilo kaj takega "povsem drugačna stvar". Na vprašanje, kaj bi storil, če bi mu predložili ultimatum z zahtevo, naj razveljaviti povelje, ki prepooveduje nemškim uradnikom v Ruhrskem okraju delati za Francijo, je odgovor odločno, da bi se nikdar daroval.

— Jaz nimam namena, stati brezdelne na strani, dočim odvajači se ne bo posredovali, — je rekel. Izjavil je nadalje, da so bili eksekucije, določene za soboto preložene na poznejši čas v upanju, da bodo republikanci opustili svoje nasilne taktike.

— Jaz nimam namena, stati brezdelne na strani, dočim odvajači se ne bo posredovali, — je rekel. Izjavil je nadalje, da so bili eksekucije, določene za soboto preložene na poznejši čas v upanju, da bodo republikanci opustili svoje nasilne taktike.

SIVANKA V PURANU POVZROČILA SMRT.

Port Jervis, N. Y., 1. februarja. — Tukaj so arhetili Georga Padmora zastran pijanosti. Ko se je zadužil Henry Fankner, kaj je jedel purana. Zdravnik so dozvali, da se je med jed zamešal kolikokrat se napije. Možak je moško odvral: — Zadnje leto sem bil 107-krat pisan.

Ceno noči zanikati, da bo Nemčija naprosila za mir, ko se Stinnes baje pogaja v istem smislu z načelniki francoskih industrij. — Železnice paralizirane. — Proizvod rovov manj kot petdeset odstotkov. — Vsak dan dezertira najmanj trideset Francozov.

Poroča William Margreve.

Duesseldorf, Nemčija, 1. februarja. — Francozi so odredili vse potrebno, da zapro mejo med Ruhr okrajem ter ostalo nezasedeno Nemčijo danes, po dvanašteti urij zjutraj ali proti jutru.

Noben nadaljnji premog ne bo odhalil od sedaj naprej v Nemčijo iz Ruhra. Odpuščeni so bili vsi nemški uslužnici, pri medvezniški importni in eksportni divizijski pri kopališču Ems.

Več poljskih premogarjev, ki so dospeli v Elberfeld, je prebivalstvo skoraj linčalo, a policija jih je rešila iz rok ljudske množice, jih odvedla do konca zasedenega ozemlja ter spravila na vlak, namenjen proti Poljski.

Generalna stavka bo najbrž izbruhnila po celem zasedenem ozemlju, če bodo Francozi zaprli Ruhr ozemlje ter ga odločili od ostale Nemčije. V celem je nekako 150,000 železničarjev ter enako število poštnih, brzjavnih in telefonskih uslužbencev. Če bodo ti zapustili delo, bodo pustili svoje aparate v takem stanju, da ne bo mogoče ničesar napraviti z njimi.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."G L A S N A R O D A"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

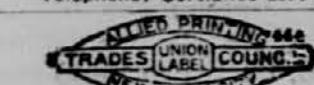
Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	67.00
in Canada	za pol leta	33.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	67.00
Za četrt leta	za pol leta	33.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni nedelj in praznikov.
Dopolni bres podpisana in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Tri sprememb kraja naravnika, prosimo, da se zmanjša tudi prejšnje bivališke naslane, da hitrejšo naštevno naslovnika.

"G L A S N A R O D A"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

POLITIKA LATINSKIH BRATCEV

Francoski so si zopet enkrat privočili političen trik, ki pa se obrača v tem slučaju proti Angliji.

Slavna antanta, obstoječa iz zavezniških držav, ki so si med seboj porazdelile plen svetovne vojne, je že davno mrtva.

Zveza, k i temelji le na medsebojni zavisti in medsebojnem sumičenju, seveda ne more dolgo obstajati ter mora razpasti v svoje prvotne sestavine ob prvi najmanjši pričiki.

Več kot enkrat se je že glasilo, da je antanta mrtva, da je pokopana in že v stanju razkreja. Na papirju pa je še vedno obstajala.

Kakor hitro pa so prišli vpoštov interesi, ki so se tikali izključno le te ali one zavezniške države, je lahko vsak, še tako malo poučen vsvetovni politiki, zapazil, da antanta ne obstaja več, da je mrtva in da se je pričelo počasi novo grupiranje sil na svetu.

Da je to pičice resnično, je razvidno iz obnašanja Anglije napram francoskemu zasedenju Ruhra ter iz obnašanja Francije v zadavi mosulskih petrolejskih okrajov.

Kot znano, se vrši sedaj v Lausannu konferanca, koj napnen je skleniti imr med zavezniški in novo, nacionalskoturško Turčijo. Glavne težkoče, s katerimi se je moralaboriti ta konferanca, so bile odstranjene po dolgih naprih in prekanjih in zavezniški so pričeli sestavljati osnutek mirovne pogodbe, katerega so predložili ta teden Turkom v podpis.

Edina zadeva, ki se ni bila povoljno rešena, se je tiskala mosulskih petrolejskih polja, a lord Curzon je upal, da bo s pomočjo svojih francoskih in italijanskih "tovarišev" premagal tudi tozadne težkoče ter pregovoril Turke, da se vdajo tudi v tej točki ter podpišejo mirovno pogodbo.

Tedaj pa je nastopil znani francoski srboritnež, ministrski predsednik Poincaré.

Za hrbotom svojih "tovarišev" na konferenci, v Londonu, Rimu in Bruselju, je sporočil svojem trabantu v Carigradu, naj obvesti angorsko vlado, da ne bo smatrala francoska vlada eventualnega razkola na konferenci definitivnim in da je pripravljena pogajati se še naprej s Turki, neglede na Angleže in Italijane.

S tem je hotel seveda reči: "Kot delate vi z nami, tak dolom jaz z vami. Vi nas niste hoteli podpirati pri invaziji Nemčije, in sedaj vam bomo zagodili eno v Lausannu."

To je star oguljen običaj v evropski diplomaciji, ki pa ni dosedaj še nikdar primesel ničesar dobrega.

Medsebojno izigravanje, na škodo prizadetih narodov in predvsem delavstva, je glavna vsebina politične zgodovine Evrope v zadnjih par stoletjih.

Več kot je zvezd na večernemu nebnu, je bilo prelitih solza raditega, in vojevana je bila tudi dolga in krvava svetovna vojna, ki je spravila ves svet na rob prepada.

Velekapital in birokracija, ti dve rakrani, vrsita nemoteno naprej svojo nesramno igro, in nikogar ni, ki bi vstal ter rekel: "Sedaj je dosti. Čas je, da se vsi skupaj spomenjamo.

D opisi.

Greensburg, Pa.

vatkem Domu, 822 North Canal Street.

Na društvenem polju se preeči dobro napredujemo. Z delom se pa ne morem preveč hvaliti, ker, kakor drugod, se tudi pri nas ne dela s polno paro. Po nekaterih rovih delajo vsak dan, po dosti pa samo 3-4 dni na teden in se takrat je bolj malo vozičkov. Edino tovarne delajo večina vsak dan. Je sicer majhen zaslužek, a vseeno smo radi veseli. Zato zopet privremeno veselico dne 10. februarja v Hammer Park dvoran. Vabljeni ste iz bližnje in daljnje okolice, da pride na to predpustno veselico. Žal vam ne bo, ker poskočnih valčkov bo dovolj. Pozdrav!

Naročnik.

N. S. Pittsburgh, Pa.
Dne 25. januarja je priredilo Slovensko mladiško tamburaško društvo "Ilirija" veselico v Hr-

vstvno pogodil Slovenec še malo znan g. F. Fischer.

Ponekertu je bil za mladino pleš, za nas stare pa tudi za bar, kaj dobrega za prigrizniti in zazaliti, ker smo se zabavali do navega jutra.

Kakov sem čul, priredi društvo "Združeni Slovani" št. 118 SNPJ v soboto 3. februarja banket v K. Slov. Domu na 57. cesti s prijaznim sodelovanjem Slov. mlad. tamburaškega društva "Ilirija" in pevskoga društva "Prešeren". Ker je vstopnila samo 50 centov za osebo, za kar se dobi fini prizrek prost, me gotovo ne bo manjkal na tej veselicici.

Srbški klub "Prosveta" je zapeljalo "Dalmatinski šoška", mešani zbor, izvrstno.

Brač-solo s spremljevanjem glasovira sta prav dobro izvajala prof. Muekar in gđe. Bakalić.

Bariton-solo "Vse mine" je iz-

Iz Slovenije.

Izbubljen biserni kolje.

Pri okrajnem sodišču v Radovljici se hranili ženski ovratni nakit, sestojec iz več vrst pravih bisover in briljantov. Nakit je bil najden ob prevaru leta 1918. na cesti med Radovljico in Lesami. Okrajno sodišče v Radovljici isče lastnike nakita. Ako se ne zglaši tekmo enega leta, se bo nakit prodal na javni dražbi.

Redek rodbinski slučaj.

V oklici Brežic je dne 20. decembra 1922. leta 35letna Marija Mustar trojček, ki so pri krstu dobili imena Anton, Angela in Marija. Novorojenček so popolnoma zdrav. Praprotnik in Maješči; hiša je last industriale Jakšla. Skoda preseza približno milijona krov. Svoječasno je upravitelj Jakšlovič hiša pri mestnem magistratu protestiral proti temu, da se Dukljeva baraka stavi tako blizu hiše, kljub temu pa je baraka ostala. To so edaj posledice. Malo je manjkalo, da ni prišlo do večje nesrečne, do velikega požara sredi mesta.

stropje pa je bilo poškodovano v toliko, da so zgorela okna in vrata kuhinje ter stranski sobi. Tudi parket in nekaj pohištva v sobah se je vneslo. Pohištvo nekaterih stanovanj je morallo na cesto, kjer so sred blata žalostno stali klavirji, omare, žinuice in druga oprema. Gasilec so ogenj, čeprav je bilo delo vsled silnega dima močno otežkočeno, tekmo ene ure lokalizirali, toda množina vode, s katero so udusišli ogenj, je pokvarila mnogo pohištva in tudi tako premičila strope, da bodo izpostavljeni trohnenju. Zelo oškodovane so stranke Gombić, Umberger, Praprotnik in Maješči; hiša je last industriale Jakšla. Skoda preseza približno milijona krov. Svoječasno je upravitelj Jakšlovič hiša pri mestnem magistratu protestiral proti temu, da se Dukljeva baraka stavi tako blizu hiše, kljub temu pa je baraka ostala. To so edaj posledice. Malo je manjkalo, da ni prišlo do večje nesrečne, do velikega požara sredi mesta.

Novi zvonovi ljubljanske stolnice.

Ljubljanska stolna cerkev je dobila 3 nove zvono. Večji zvon tehta 1773 kg, drugi 1261 kg, najmanjši pa 846 kg. Veliki zvon, ki je bil v letu 1706, in je dan barona Codelli, je ostal še iz predvojnih časov v zvoniku. Prvič so zvonili novi zvonovi pri božični polnočenici.

Drzna tatvina.

Doslej neznani tatviti so izvršili te dni držen v瘤 v kleti posestnika Soda v Bukovem Žlaku pri Celju. Odnesli so več veder vina. Se večjo skodo so napravili s tem, da so izpustili iz velikega soda večji kvantum vina po kleti.

Poskušen samomor.

V gostilni pri Kramarju v Ljubljani je neki gradbeni delavec v samomornilom namenu zavil večjo množino morfija. Nesrečen je bil v nevarnem stanju prepeljan v javno bolnišnico.

Požar v Ljubljani.

Na ogelinem gradbenem prostoru Gledališke in Gajeve ulice je gradbeni podjetnik inž. Dukić postavil brez stavbenega dovoljenja tibis št. 10 barako, v katere enem delu je bilo spravljeno orodje za zgradbo Pokojniškega zavoda, ki stoji na drugi strani hiše št. 10, na oglu Gledališke in Aleksandrove ulice, vis-à-vis nove stavbe Trboveljske palaste. V drugem delu barake so bila provizorno stanovanja več delavcev podjetja. Za spalno priložnost je bilo nakupljene v leseni baraki mnogo slame, morda še tudi kaj drugega gorljivega materiala, ter imetek delavcev: oblike, perilo, obutev, ure itd. Sredi barake je bilo zopek postavljen provizorno ogrijšje za kuhanje. Delavci niso bili doma, v baraki je bila le neka ženska, ki jih gospodinji in kuha. Ta ženska je bila zakurila na provizornem ogrijšju ogenj za kuho, nato pa odšla nakupovat in pustila barako in ogenj brez nadzorstva. Kako je potem pravzaprav nastal ogenj, ali radi vetrar, ali od isker, ali kako drugače, se ne ve, getovo je, da se je kmalu pričel valiti iz barake gost črn dim. Gasilni urad je bil prekasno telefonično obveščen o požaru in so zato gasilec prispeval na kraj nesreče, ko je požar že razbesnil. Tudi z Gajeve ulice je bil dovoljenje, da se zavabi na kraj požara.

Anton Kristan pri dvornem obedu.

Kralj Aleksander je sprejel 23. dec. bivšega ministra in sedanega ravnatelja državnega imetja Belja Antona Kristana. Kristan je bil na dveri tudi pri obedu.

Smrtna kosa.

V Štajerski je umrl občne spoznavalni sodni svetnik v pokolu Maks Langer. Pokopali so ga v Šmihelu pri Novem mestu.

Iz Mokronoga poročajo: Dne 20. dec. smo pokopali tu najstnejšo meknarsko korenino Ivana Pleskoviča, ki je dosegel visoko starost 80 let. Pokopnik je bil le dva dni bolan. Bil je vesel družnik in vedno poln zdravja in humorja. Bil je do zadnjega izdihljajoč zvest bojevnik napredne mlsni te je na isti poštagi tudi pričel valiti iz barake gost črn dim.

Novo zdravilo proti revmatizmu.

Ruski zdravnik-bakteriolog dr. Ivan Rahlej, kateremu se je po mnogoletnih študijah in eksperimentih posrečilo izumiti novo zdravilo proti sklepnuemu in miščnemu revmatizmu, se je te dni preselil z Bleda v Ljubljano. Dobil je tudi dovoljenje od ministra narodnega zdravja, da sme zdravilo izdelovati ter prodajati.

Po odloku omenjenega ministra je bil tudi dovoljenje, da sme ospavati biološko-bakteriolski laboratorij za izdelovanje badi-balsamica, kakor se njegovo zdravilo imenuje. V kratkem bo dr. Rahlej pridel z izdelovanjem tega leka v velikem obsegu. Že sedaj dobiva od vseh strani države ter celo iz inozemstva nebrجوšči.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebrجوšči.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Načrti so že razbesnil. Dr. Rahlej je bil že v čeli in v kleti. Že večji del vseh strani države ter celo iz inozemstva nebr الجوش.

Nekateri predsedki g lede ženskega dela.

Prišel je čas, ko morajo dejstva, ne domišljija, uravnavati položaj žensk, ki delajo za zasluzek, — pravi federalni ženski urad delavskega departmента. Industrija potrebuje ženske za proizvodnjo, in ženske potrebujejo industrijo, da se preživijo. Radi te so ženske v industriji in ostanejo v isti za vedno. Boriti pa se morajo proti mnogim predsedkom, ki ovirajo izboljšanje njihovega sedanjega zapostavljenega položaja.

Treba odpraviti razne krive ideje in zastarele predsedke glede ženskega dela, ki so globoko vkorenjeni v naziranju mnogih ljudi. Te nazadnjaške ideje so preostanek naziranja prejšnjih generacij, ko se je le malo žensk drznalo delati zunaj hiše. Danes pa, ko imamo v Združenih državah čez osem milijonov delavk, ko je ena četrtina vseh mezdnih delavev v Združenih državah ženskega spola, so te zastarele tradicije glede žensk v industriji danes ravnotak neumestne, kot klinolina ali kolovrat, in ravno tako nepotrebne in okorne.

Najprej treba, da se iznebimo iglarinske teorije — kot iglarino razumimo oni poboljšek, ki ga bogati mož oziroma oče daje ženski za male postranske stroške. Koliko zla ni že napravila ta teorija o iglarini! Prispevala je k temu, da so plače za ženske ostale nizke. Ali res verujete, da gre ženska delat za to, da si zasluži nekaj denarja za ženski lisip ali kinč? To ni res, marveč je ugotovljeno, da ogromna večina žensk, ki delajo v prodajalnih, tovarnah, delavnicih, perliničah, restavracijah, intakodaljih, delajo, da si zaslužijo za najnujnejše življenske potrebe. Suga dejstva in statistični podatki, nabranici od federalnega ženskega urada, dokazujojo, da ženske delajo, da si morejo nakupovati življa, plačevati najemino in dostikrat vzdrževati tudi druge. Tako zavala iglarina je prepogosta edino sredstvo, da ne gre družina na kose.

Tik za teorijo o iglarini sledi ideja, da dekleta, ki živijo doma, lahko izhajajo z nizkimi mezdami, češ, njihova družina jim bo že pomagala preživljati se. — To naziranje ni le napačno, marveč nizkotno. Brezvestni delodajalci tako opravičujejo nizke plače, ki jih ponujajo; občinstvo k temu nič ne reče — in dekleta trpijo. Dostikrat, mesto da bi družina prispevala k preživljjanju takega dekleta, mora ona sama s svojim bornim zaslužkom vzdrževati onesposobljene ali onemoglene starši ali pa mlajše brate in sestre.

Druga teorija, katero treba vreči med staro šaro, — čimpri, tembolje — je ta, da so ženske le začasno v industrijskem svetu. Premnogi ljudi verujejo, da gre dekleti delat v prodajalnih ali tovarnih le, dokler se omoži s kakim lepim mladeničem, ki jo bo potem lepo vzdrževal vse svoje žive dni. Resnica pa je, da se enako število žensk nikdar ne poroči, marveč dela po štirideset in petdeset let v industriji. Razen tega morajo mnoge poročene ženske nadaljevati industrijsko delo, da držijo bedo proč od svojih duri. In kje so vdove, ki morajo biti oče in mati obenem — kruhoborce in gospodinje?

Eina kriva teorija poraja drugo. Ideja, da je ženske le začasno v industrijskem delu, je odgovorna za okoljino, da jim nedostaje strokovno izobrazbe v njihovem poklicu. To je seveda velika ovira v njenem industrijskem napredovanju. Tisočero deklet gre kar slepo v vsake vrste posel. Treba pač, da si nekaj zaslužijo. Nima strokovno izobrazbo in se poprimejo prve službe, ki se jim ponuja, dasi je morda strašno dolgočasno delo brez — vsake bodočnosti. Dejstvo, da ženske obtičijo pri isti službi ali obrti, bi moralo biti pripomnilo za predhodno strokovno izobrazbo v dotedn stroki, tako da se utegnjo pomakniti do česa boljšega.

Jadranski Almanah je izdal "Naša založba" v Trstu. Dobi se (izvod 10 hr) v Knjigarni Štoka, Via Milano 19, Trieste, Italija.

Iznamo še drugo krivo teorijo,

SLIKE IZ RUHRSKEGA OKRAJA IN GENERAL DEGOUTTE.

Kakor hitro se je izvedelo, da na merava Francija zasesti Ruhr okraj, je predsednik Harding odpoklical ameriško ekspedicijo armado. Vojaki so se vključili na parnik St. Michael in bodo kmalu dospeli v Newyork ško pristanišča. Francoske vojaške operacije vodi general Degoutte, katerega vidite sredi na levo. Zgoraj je pogled na Essen, glavno nemško industrijsko središče. Slika na desni nam predstavlja Elberfeld, kjer so veliki premogovniki. Spodaj na levo je slika glavnega trga v Duesseldorfu.

Bogastvo ruhrskega ozemlja.

Francozi se nameravajo zavedno polasti ruhrskega ozemlja. — To so sanjali že tekom svetovne vojne, toda versaillska mirovna pogodba jim je nekoliko prekrizala načrte. — Sedaj pa misljijo, da je napočil ugoden trenutek. — Velikansko bogastvo ruhrskega ozemlja. — Objavljeno francoskih načrtov.

Anatole France je o pretekli svetovni vojni dejal: — Clovek in drugi suproducti, parfeme itd., ki dajejo Nemčiji v teh pa misli, da umira za svojo domovino, umira pa za industrije. —

Ce bi se imela svetovna vojna nadaljevati, bi šlo bistveno za iste interese. Zasedba ruhrskega ozemlja od strani Francije nima namreč samo namena iztisnit iz Nemčije reparacije, ampak v prvi vrsti polasti se polagoma — največjega železnega in premogovnega rajona v Evropi.

Pariska "Humanite" z dne 8. januarja poroča o tem sledče: Predsednik finančne komisije francoske zbornice Dariac je dobil pred nekoliko meseci od Poineareja nalog, da prouči gospodarsko in industrijsko stanje Poljedelstva. — Francoski kultura je bila ustvarjena iz poljedelstva. —

Francoski listi so ga vselej vpliva vlade zamolčali. Naravno — kajti ta dokument je služil vlad za podlagu za sedbo ruhrskega ozemlja in načrta izkoriscanja onotnih napravki sta ga izdelala Coste in Tafanel.

Dariac izvaja, da ruhrsko ozemlje, posebno pa Dusseldorf, Duisburg in Ruhrtort, tvori glavni vir nemške moči, ki se naslanja na ogromne množine železa in premoga ter njihovih derivatov. Tu je tudi sedež vseh nemških konzorcijev. Od 119 milijonov ton premoga, ki ga je tam Nemčija v enem letu producirala, jih je 115 iz Ruhra. Nemčija je destilirala 50 do 55 milijonov ton premoga, od katerega se je okoli deset milijonov ton porabilo za producijo svetilnega plina in okoli 45 milijonov ton v svrhu proizvodnje 32 milijonov ton metalurgičnega koka. Produciralo je pa do 500.000 ton tera. Iz destiliranega te-

ra pa se je produciralo benzol, fe-

Četveronožni filmski junaki

Pozdravljaljte mrtve.

Foreign Language Information Service
Yugoslav Bureau

Po Evropi — kakor tudi v naši stari domovini — obstaja hvalevredna navada, da se ljudje, ko gre mimo njih po grob, odkrivajo pred trgu v zadnji spoštljivi pozdravljanju na grob. —

Ameriški vice-konzul v Palermu se v svojem uradnem poročilu spominja te evropske navade in pravil:

"V Evropi obstaja navada, ki bi jo lahko priporočali, tudi pri nas; federalni prosvetni urad naj bi se potrudil, da se ta navada udomoči pri šolskih otrocih Združenih držav. Mislim pri tem na običaj pozdravljanja mrtvcev s tem, da si ljudje snemajo klobuk ali čepico, ko mrtvaški sprevod gre mimo njih po ulicah. Na Amerikanci, potujoči po Evropi, ta navada ne učaja nihče pozornosti, napravljajo vedno tako ugoden utis. Tačko poročilo sicer morda ne spada v delokrog konzulja, čutim pa, da je stvar vredno, da se na njo obraviči pozornost."

Glasilo federalnega prosvetnega urada, "School Life", ponatisko konzulovo priporočilo in se mu s tem priključi.

Nove plasti zlata odkrite.

V bližini Johanesburga v provinci Transvaal Južnoafriške Unije so bile odkrite nove plasti zlata, ki zavzemajo po mnenju strokovnjakov ogromno površino. Iz vseh krajev Afrike in Amerike je prihitele veliko število zlata lačnih ljudi, da bi hitro in z malim trudom obogateli. Ustanovile so se življene družbe, ki imajo namen, braniti novodobščem dohod do zlate rude.

Smrt na ulici.

Nenadne smrti je umrl na voli ulici Pondares in tekalisa Garibaldi v Trstu Franc Kresen, star 45 let, stanovalc v ljudskem prenočišču v ulici Pondares.

Pijanje na Irskem.

Iz Dublina poročajo: — Irski se je lotila dolgega krokanja, če smemo vjeti vedno naraščajočemu številu zmernostnih reformatorjev. Vsled demoralizacije zadnjih par let bojev ter slabega uveljavljanja postav, so dobili saloni na tisoče in tisoče novih pristašev in izdelovalci irskega munjašnega ali "potheena" zanje je zlato žetev, katero lahko primjeramo z žetivo njih ameriških butlegarskih bratov.

Prosta irska država je izdala za pijačo približno trideset milijonov funtov na leto, kar predstavlja skoro isto svoto kot znašajo državni dohodki. Na vsakih 263 prebivalcev pride po en salon, v primeri s 415 v Angliji ter 695 na Škotskem.

Te številke pa obsegajo le salone z licencami. Beznic brez licence eveto sedaj ter rastejo kot gobe po dežju. Nepostavne distilerije so tukaj na Irskem, kjer so saloni na široko odprt, skoraj takto pogoste kot v Ameriki, kjer so saloni zaprti. Pred vojno je bilo izdelevanje potheena ali munjašnega preecev omenjena zabava na deželi. Konštablerji ponavadi niso hoteli videti kotov v svojih okrajih, čeprav je njih izkušeno oko vedno zapazilo malo steklenico "gorske rose", ki jih je čakala ravno na mestu, kjer so eniti potrebo, da se nekajko odpičejo.

Dobrodošla majolika je pogosto tudi našla pot v vojašnico konštablerjev. Med dolgo roko postave ter kršile zakona je obstajal nem sporazum, da ne bo nikakih sitnosti, dokler ne bodo pričeli izdelovati munjašnega v večjih množinah.

Sedaj pa, ko je cena žganja poškodila od predvajne cene petnajstih šilingov za galon na dva in sedemdeset šilingov, je postal tajno kuhanje žganja dobitčan sen posel. Par šilingov vrednosti materiala predstavlja več funkcij vrednosti potheena.

Tekom kampanje pred uveljavljanjem angleško-irskega premirja, ko so irski prostovoljci združevali kraljevo irsko oružništvo v barakah ali vojašnicah, je bilo uveljavljanje postave skoro nemogoče in nepostavno distiliranje se je hitro razširilo. Po premirju so številni mladi ljudje, ki prej niso pokusili niti kapljice, da so bili vedno pripravljeni na boj in prenašanje naporov, pričeli zavzavljati opojne pijace, posebno po žganju. Velika žaga se pogosto tudi razvije pri vojakih, katere so na hitro rekrutirali v irsko narodno armedo in ki čutijo vse silo življenja napetosti, ker žive v večnem strahu pred bombarji republike. Številni člani te sile so absolutni abstinenti in vse navdaja trden sklep, da hočejo napraviti konec izdelovanju munjašnega ali potheena in da tudi omeje salone z licencami na postavno dovoljene ure. Novi okrajni sodniki so pričeli otvarjati sodišča po celi deželi in povečajo se prav posebno s kršenji regulacij, tikajočih se opojnih pijac.

Demoralizacija dežele vsled dolgih let boja je tudi povečala zloto pijanje, ki jasno kaže, da je treba bolj strogega izvedenja sedaj obstoječih regulacij ter strožjih postav v tem oziru.

Neki sodnik je izjavil:

— V kolikor je meni znano, mori potheen mladino te dežele. — Okrajno sodišče v Galway se peseči z izvanredno velikim številom slučajev, ki se tičejo kupec in prodajalcev munjašnega ali potheena. Neki nadaljnji zdravnik je rekel pred kratkim, da je povzročilo številne smrti zastrupljenje z alkoholom, ki je bilo posledica zavzavljanja munjašnega. Rekel je, da vsebuje slabejše vrste munjašnega take strupe kot je naprimer bakrena galica.

Zmernostne družbe se pripravljajo na kampanjo, da pridobi volilce za to, da bodo pri prihodnjih volitvah glasovati za kandidate, ki se bodo zavzemali za stroge odredbe, kajih namen bo zatreli pijanje na Irskem.

Umetnina.

A. P. Čehov.

Saša Smirnov, materin edinec, kandelaber postavite sem, tu bližu v vase. Ampak škoda, da nima para! Res je škoda! Pa zbogom, gospod doktor!

Po Sašinem odhodu je zdravnik še dolgo motril kandelaber, se praskal za ušesij in premišljeval.

— Stvar je izborna, o tem ni dvoma, — je misil, — in škoda je bilo zavreči. Obdržati je pa tudi ne morem. . . Hm! Tu imaš!

Ali je ne bi komu podaril ali žrtvoval?

Po dolgem premišljevanju se je spomnil svojega dobrega prijatelja, advokata Uhova, ki mu je še dolgoval za pravdo.

— Izvrstno! — je odločil. — Njemu kot prijatelju bi bilo nedržno vzeti od mene denar in lebi se spodobilo, če bi mu ponudil to stvar. K njemu spravim te ga vraga! Vrhnu tega je pa on še samev in lehkomsel.

— Kaj bi neki fant, — ga je prekinil zdravnik, žareč od zadovoljstva. — Napravil sem samo to, kar bi bil itak storil vsakdo na mojem mestu.

— Jaz sem materin edinec. . . Mi smo revni in vam seveda ne moremo plačati vašega truda in . . . nam je zelo žal, gospod doktor, ceprav mama in jaz, materin edinec, vas prosiva, da na vsak način sprejmeste v znak našine hvaležnosti. . . to stvare, ki . . . Stvar je zelo dragocena, iz starega brona. . . redek umotvor.

— Nikar ne! — se je nakrenil zdravnik. — No, čemu to?

— Ne, ampak prosim, ne odklonite, — je mrmral Saša dalje in odvijal zavitek. — Če odklonite, užalite mene in mamo. Stvar je zelo lepa, iz starega brona. . . Dobili smo jo od pokojnega očeta in smo jo hranili kot dragocene spomin. Moj oče je kupoval stare bronaste izdelke in jih je prodajal ljubiteljem. . . Sedaj se mama in jaz tudi pečava s tem.

Saša je stvar odvil in jo zmagoslavno postavil na mizo. Bil je ne baš visok kandelaber iz starega brona, umetniško delo. Predstavljal je sledič skupino. Na podstavku sta stali dve ženski postavi v Evinih oblikah in v pozah, ki mi za njihov popis manjka poguma in primerjega talenta. Postavi sta se koketno smejali in sta sploh imeli tak izraz, da bi gotovo, če ne bi bili prisiljeni podpirati svečnika, skočili s podstavka in napravili po sobi tak dirindaj, ki se nanj še misliti ne spodbobi, dragi čitatelj!

Ko je zdravnik zagledal darilo, se je počasi popraskal za uše, zakrehal in se neoddolčeno usenil.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je zamrmljal, — ampak . . . kako bi se izrazil. . . nič drugače, preveč neliterarna. . . To ni več dekolte, nego vrag vedi kaj. . .

— Kako mislite?

— Se kača izkušnjavka bi si ne mogla izmisiliti kaj gršega. . . Saj če bi tako fantasmagorijo postavil na mizo — to bi se vendar reklo okužiti vse stanovanje.

— Kako čudno sodite o umetnosti, gospod doktor! — je užajljeno rekel Saša. — Poglejte, saj je to umetniško delo! Toliko lepotne in elegancije, da napolni dušo plemenito čustvo in da stopijo v grlo solze! Kadar človek gleda tako krasoto, pozabi vse posvetno. Poglejte, koliko gibčnosti, koliko življenja, eksprese!

— Tisto že sam prav dobro razumem, ljudi moj, — ga je prekinil zdravnik; — ampak jaz sem očenjen, pri meni letajo tod otroci, stanujejo dom.

— Da, stvar je v resnici lepa, — je

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

M. de Lesdiguières je udaril z roko po mizi.
— Moj Bog, — je vzkliknil, — vi ste izvanredno nesramen človek.

— Zagotavljam vam, gospod, da ni moj namen biti nesramen. Jaz sem odvetnik, ki se zavzema za zadevo M. de Vilmorina. Prišel sem, da prosim za pomoč pravico kralja, ker je bil umorjen.

— Vi sami ste izjavili, da bi bil to dvoboj, — je vzkliknil kraljev namestnik, napol jezen in napol presenečen.

— Rekel sem, da je bila prirejena celo stvar tako, da izgleda kot dvoboj. V tem pa obstaja velika razlika, katero vam hočem obrazložiti, če ste pripravljeni poslušati me.

— Le počasi, le počasi, — je rekel ironično kraljevi namestnik, ki ni doživel v celiem svojem življenju še ničesar sličnega. Andre-Louis ga je prijel za besed.

— Hvala vam gospod, — je rekel slovesno. — Lahko je dokazati, da se ni M. de Vilmorin nikdar uril v sabljanju in da je splošno znano, da je gospod de la Tour d'Azur izvanredno spretan sabljač. Ali je po vašem meniju, gospod, dvoboj, če je oborožena le ena stran? Treba je namreč vseti poštov odnosno izvrenost v sabljanju.

— Mislim, da je bil komaj kedaj izvojevan kak dvoboj, proti kateremu bi ne bilo mogoče dvigniti sličnih pomislakov.

— A do vedno z isto upravičenostjo. Vsaj v enem slučaju so bili ti pomislki predstavljeni na uspešen način.

— Na uspešen način? Kako to?

— Pred desetimi leti, v Dofinatu. Stvar se tiče zadeve M. de Gevresa, nekega plemenita iz one province, ki je izval dvoboj z nekim de la Roche Jeanninom ter ga ubil. M. de la Jeannine je bil član mogočne družine, ki si je znala izposlovati pravico. Predložila je take argumente, kot jih predlagam jaz sedaj proti M. de la Tour d'Azuru. M. de Gevres je bil spoznan krivim premišljeno umora ter je bil obsežen.

M. de Lesdiguières je zopet eksplodiral.

— Pri moji veri, — je vzkliknil, — ali ste res tako drzni, da predlagate obseženje M. de la Tour d'Azuryja? Ali imate res toliko poguma!

— Zakaj ne, gospod, če je to kraljeva postava? Zakaj ne, če imamo sličen slučaj, podoben onemu, katerega sem navedel in če je mogoče ugotoviti dejstvo brez vsake zadrege?

— Vi me vprašujete zakaj ne. Ali ste res toliko drzni, da zahivate takoj?

— Da, sem toliko drzen, gospod. Ali mi morete odgovoriti na stvaren način? Če ne morete, je jasno, da si lahko izvojuje pravico tako mogočna družina kot je bila ona la Roche Jeannin, da pa ostane postava nepisana in brezpremembra za neuplivne in revne in naj jih še na takoj brutalen način preganjajo in uničujejo veliki gospodje.

M. de Lesdiguières je spoznal, da ne bo ničesar opravil proti temu mirnemu in odločnemu mlademu človeku. Pretinja je postala z vsakim trenutkom večja.

— Svetoval bi vam, da odidete takoj in da ste mi hvaležni za priliko, da lahko odidete nepoškodovani.

— Ali naj domnevam na temelju vaših izjav, da sploh ne bo nobene preiskave v tem oziru! Da vas ne more ganiti nobena stvar, kateri sem dal izraza?

— Hocem vam reči le to: — če boste ostali tukaj le še dve minuti, bo precej slabše za vas.

M. de Lesdiguières je pozvonil s srebrnim zvončkom, ki je stal na njegovem mizi.

— Informiral sem vas, gospod, — je rekel Andre-Louis, — da je bil izvojevan dvoboj, — takozvan dvoboj, — in da je bil v tem dvoboru ubit človek. Opomniti vas hočem na dejstvo, da so dvoboji po postavah kralja prepovedani in da je vsled tega vaša dolžnost uvesti preiskavo v tem oziru. Prišel sem kot postavni zastopnik užaloščene matere M. de Vilmorina, da zahtevam od vas takojšnjino preiskavo.

Vrata za Andre-Louisom so se polahno otvorila. M. de Lesdiguières, ki je bil bled od jeze, se je komaj zadrževal.

— Vi me skušate prisiliti, vi nesramni lopov, kaj ne? — je ropotal. — Ali domnevate, da bo pravica kralja na razpolago vsemu glasu nesramnih priganjačev? Res, čuditi se moram, da sem bil dosedaj tako strpljiv z vami. Dam pa vam svoje zadnje svrilo, moj mojstrski odvetnik. Držite svoj nesramni jezik za zobmi, kajti v drugačenm slučaju se boste morda še kesali.

Pomignil je zaničljivo stražarju, ki je stal za Andre-Louisom.

— Ven, — je rekel.

Andre-Louis se je za trenutek pomisljal. Nato pa je skomignil z rameni ter se obrnil. To je bil pravi mlin na veter in on je bil vitez klavrnje postave. Na pragu pa je klub vsem obstal.

— M. de Lesdiguières, — je rekel, — ali vas smem seznaniti z zanimivim dejstvom v naravoslovju? Tiger je velik gospod v džungli in tisoče let je bil teror manjših bitij, vključno volka. Volk, ki je sam lovec, pa se je naveličal igrati ulogo pregnjanega. Zdruišil se je z nadaljnimi volki in ti, organizirani v tolpe, so razkrili moč, ki tiči v organizaciji ter pričeli pregnati tigra. Posledice so bile seveda usodepolne.

— Vse to smatram za stransko stvar, — je rekel kraljevi namestnik. — Meni se zdi, da vas ne razumem.

— Razumel me boste pozneje, M. de Lesdiguières, — je rekel Andre-Louis ter odšel.

(Dalje prihodnjie.)

BOLGARSKI ŽELIŠČNI ČAJ

KAJ BO STORIL ZA BOLNE.

POMAGAL bo izgnati iz sistema strupe, POMAGAL bo preprečiti prezgodino starost.

POMAGAL bo obogateti in izboljšati.

POMAGAL bo urediti jetra.

POMAGAL bo isprati in izčistiti ledice.

TO JE najboljše splošno družinsko zdravilo na svetu.

Itejmo škatko Bolgarskega Želiščnega Čaja vedno pri rokah. Prodajajo ga po \$1.25 ali 3 zavojev za \$3.15, ali 6 zavojev za \$6.25. Napot. M. M. Von Schlech,

President, Marvel Products Company, 94 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Električni likalnik prištedi denar.

V likalnici, krojačnici ali v izdelovalnici oblik prištedi enakomerna gorkota likalnika čas, obenem je pa tudi manj nevarnosti, da se blago ne prizde in pokvari. Električni likalniki vseh velikosti se lahko kupijo po odnosnem plačilnem načrtu. Obročna značila plačate z računom za električno.

Oglejte si električne likalnike v izložbah, ali naročite, da bo prišel zastopnik k vam.

The New York Edison Company

At Your Service

Electric Heating Bureau

130 East 15th Street Phone: Stuyvesant 5600 (Extension 337)

Iz Jugoslavije.

Popravjanje obmejnih poti.

Gradbenemu ministruji je odobren večji kredit za popravje vseh obmejnih poti v Jugoslaviji.

Obilen ribji lov v Šibeniku.

Kakor poroča časopisje, so te dni ujeli v Šibenški luki ogromno množico rib. V štirih dneh so naložili 47 kvintalov rib. Riba je bila prodana v Šibeniku in okolici ter v Splitu, nekaj kvintalov rib je bilo odpolnjeni tudi v Zagreb.

Nesreča v gledališču.

Iz Beograda poročajo, da se je pripeljal v tamsojenje gledališču nesreča, ki je povzročila gledališču nad 36,000 Din skode. Nekdo je pustil vodovod odprt, voda se je razlila v sosedne sobe, kjer je poskodovala dekoracije, ki so se tam nahajale.

Profesor Klaic častni meščan za grebščiki.

Zagrebski občinski svet je imenoval znamenja hrvatskega historika vsečiščnega profesorja Vekoslava Klaica za častnega meščana na zagrebskem.

Proračun mesta Zagreba.

Zagrebski mestni proračun za leto 1923. izkazuje 52,858,948 Din stroškov, dohodkov 49,373,050, ter primanjkljaja 3,485,898 Din. Primanjkljaj se pokrije s 14% dohodami na razne davke, zlasti na hudi davek in na zemljinarino.

Dobrovoljci za srote.

Beograjsko časopisje poroča, da je tačniji savez dobrotoljcev daroval 40,000 krov kot božičnico za sirote mesta Beograda.

Nova telefonska proga.

Ministrstvo pošte in brzojava je med Beogradom in Sarajevom oddalo javnemu prometu novo telefonsko progno.

Zapuščina v korist sirotam.

V Zagrebu je umrl gospod Amalija pl. Sofneker, ki je bila vedno velika dobrotnica sirot. Tudi velik del svoje zapuščine — več stoščev kron — je določila v dobrodelne namene in posebej še 100 stoščev kron za sirote.

Škoda lanskih gozdnih požarov.

Po poročilu ministra za šume in rade znača Škoda, ki so jo povzročili gozdni požari leta 1922. 120 milijonov dinarjev.

Krvava ljubavna dramă.

V Prigrevici v Vojvodini se je odigrala krvava ljubavna drama. Poštanica Jelena Holzinger je imela ljubavno razmerje z nekim Viljemom Tanglom, ki pa so ga njeni starši zavrnili. Tangl se je oglasil pri svoji ljubici na pošti in jo rotil, naj pobegne ž njim, v kar pa ona ni hotela privoliti. V tem trenutku je zazvonil telefon in poštarica se je okrenila. To priliko pa je porabil Tangl, zasumljal svoji ljubici nož v vrat, nato pa sebi prerezel grlo. Tangl je umrl že čez nekaj minut, dočim je stanje poštarice povoljno.

Glas Naroda, 2. februar 1923

kot se pričeta prepirati o tem in Drago reče Joci:

"Jaz sem sobota popoldne, ko se vsaj puške čistijo, ti pa si nedelja, ko se že prav nič ne dela."

Iškrenost.

Potoval je po Bosni Osman pač, da spozna mišljeno raje. Pri neči gostilni sreča starega Bosnjaka, ki je mogel imeti 80 let. Osman je hotel, da spozna, kaj misli starec o pasuu, pa ga vpraša:

"Ej, starina, koliko tebi tebi let?"

— Ravno osmdeset, častiti gospod.

"Pa koliko si doživel carskih paš?"

— Okoli trideset.

— Pa bi znal povedati, kdo od njih je bil najboljši?"

— Govoril bom po resnicici. Bil je to neki šerif, ki je umrl na poti k nam.

Osman pač je odšel brez besed.

Umrl je

pri Sv. Jakobu v 66. letu svoje starosti Matija Nabergoj, delavec, prljivnik, mož in občen spoštovan načelnik vzorne družine.

VLAHOV

ŽELOĐČNA GRENCICA

Dela jo in spravlja v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1861.

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delikatesah in grocerijah.

Edini agenti za Združene države.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

Šala.

Očetovski svet.

Oče daje hčerki nekajko dni pred poroko sledče navodilo:

"Torej naj se vse pripravi za večerjo. Jed moraš na vsak način izbirati po okusu ženina, ker veš, da se mora na smrt obsojenim vedno izpolniti zadnjo željo."

Dva svetnika.

Vračali smo se z vežbe. Jego in Drago sta se prijavili pod pažduhu in se pričela razgovarjanja.

"Ali vidiš to dvojico?" me vpraša tovarš. "Vidiš, ta dva sta dva svetnika."

"Kako treba to razumeti?" vprašam jaz.

"Pa nikdar nič ne delata in vedno sta skupaj."

Prišli smo v tabor in obema posvem, kaj mi je rekel tovarš. Ta-

NAZNANILO.

Rojakom v Chicagu, Ill., pripravljamo rojake.

Frank Saks State Bank

62 Cortlandt Street New York

Glavno zastopanstvo Jadranske banke.

NAZNANILO IN